

'Andreaskruis leidt tot onbezorgdheid'

Op verpakkingen van gewasbeschermingsmiddelen heeft de doodskop veelal plaatsgemaakt voor het andreaskruis. „Jammer”, vindt Wim Kijk in de Vegte van Agrifirm. „Vroeger waren we voorzichtiger met gewasbeschermingsmiddelen.”

De acute giftigheid van gewasbeschermingsmiddelen is minder dan vroeger en daarom zien we minder vaak een doodskop. Dat wil niet zeggen dat we minder voorzichtig moeten zijn, vindt Kijk in de Vegte. „Andreaskruisen op de verpakkingen suggereren dat middelen minder gevaarlijk zijn. Maar als je er veel mee in aanraking komt, kan het op termijn zeker negatieve gevolgen hebben. Vermijd daarom contact met gewasbeschermingsmiddelen.”

Veilig gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is een belangrijk aspect bij verlenging van de spuitlicentie. Bij licentieverlening moet een van de vier (uitvoeren en bedrijfsvoeren) of vijf bijeenkomsten (distribueren) betrekking hebben op veiligheid en techniek. „Als je daar niet aan voldoet, zit je fout”, benadrukt Kijk in de Vegte.

GEZONDHEID

Tijdens een gewasbeschermingsbijeenkomst in Broek op Langedijk stond de oud-medewerker van Agrifirm stil bij het aspect persoonlijke veiligheid. „In de praktijk zie ik nog steeds dat mensen niet altijd verstandig omgaan met gewasbeschermingsmiddelen. Dat kan gevolgen hebben voor de gezondheid. En door de maatschappelijke aandacht voor gewasbescherming kan één fout van een teler consequenties hebben voor de hele sector.”

Het advies van Kijk in de Vegte is: lees het etiket. „Wees je bewust met waar je mee bezig bent. Ook al werk je al jaren met een bepaald middel, het etiket kan wijzigen. Op het etiket staan steeds vaker punten ten aanzien van persoonlijke veiligheid.”

Dat inslikken en inademen van gewasbeschermingsmiddelen niet goed is, spreekt voor zich. „Maar ook via de huid kun je veel middel binnen krijgen, zeker als in een warme omgeving de poriën openstaan. Bescherm daarom de huid. Vooral bij het bereiden van de spuitvloeistof is dat belangrijk. Je werkt

dan met het pure middel. Dat tikt door.”

Kijk in de Vegte wijst op het belang van doelmatige werkkleding, zoals laarzen, handschoenen die bestand zijn tegen chemicaliën en adembescherming. „Gebruik bij het aanmaken van de vloeistof altijd een adembescherming. Een stofkapje is daar niet geschikt voor. Gebruik minimaal een half gelaatsmasker met koolstoffilter.”

Zo'n koolstoffilter heeft niet het eeuwige leven. „Vervang het filter na acht gebruiksuren of na een maand. Om die maand te kunnen halen, moet je na gebruik het filter op een luchtdichte plaats bewaren”, aldus Kijk in de Vegte. Hij adviseert na elk gebruik een streepje

op het filter te zetten. Dat geeft inzicht in de ouderdom van het filter.

DRESSCODE

Voor het eenvoudig kunnen bepalen welke werkkleding in een bepaalde situatie gewenst is, heeft Bayer een online Dresscode ontwikkeld. Na het invullen van een aantal gegevens (zoals product, veldomstandigheden en toepassingstechniek) geeft een computerprogramma aan welke persoonlijke beschermingsmiddelen nodig zijn.

De online Dresscode werkt alleen voor de gewasbeschermingsmiddelen die Bayer op de markt brengt. Michel Jansen, technisch adviseur bloembollen bij Bay-

er. „We hebben de online Dresscode via Nefyto breed neer willen leggen. Andere producenten van gewasbeschermingsmiddelen wilden er niet aan deelnemen. Een kwestie van tijd en geld.”

Bayer wil niet alleen gewasbeschermingsmiddelen produceren, maar ook de toepassing ervan optimaliseren en de impact voor de omgeving minimaliseren. De Dresscode is daar een voorbeeld van. Een ander voorbeeld is de PhytoBac, een relatief simpel systeem waarmee resten van gewasbeschermingsmiddelen op bedrijfsniveau zijn op te ruimen.

De PhytoBac is eenvoudig zelf te maken. Het is niet meer dan een betonnen bak met een hoogte van 60 centimeter

en gevuld met een mengsel van stro en grond. Een sprenkelinstallatie verdeelt de vloeistof. Bodemleven in de bak breekt de actieve stof af, terwijl wind en zon zorgen voor verdamping. Een dak houdt het regenwater tegen.

De grootte van de PhytoBac is afhankelijk van de te verwachten afvalstromen. In veel gevallen is een oppervlakte van tussen de 10 en 20 vierkante meter voldoende. „Een PhytoBac hoeft niet duur te zijn. Voor een doorsnee landbouwbedrijf gaat het om een investering van 1500 à 2000 euro”, denkt Jansen. Een dergelijk systeem is nog niet verplicht.

HAN REINDSEN

De Lente Mechanisatie, een vakbeurs voor de bloembollenbranche, vond vorige week plaats op het terrein van bloembollenexportbedrijf VWS in Broek op Langedijk. Tijdens de beurs bestond de mogelijkheid om een spuitlicentiebijeenkomst met als thema Techniek en Veiligheid bij te wonen. Daarnaast was het mogelijk om in de kassen van VWS de grote variëteit aan lelies die het bedrijf in portefeuille heeft, te bekijken.

Foto: Nieuwe Oogst

Invloed bewaarcel op bestrijding tulpengalmijt

Bij de bestrijding van tulpengalmijt speelt de conditie van de bewaarcel een grote rol. De gasdichtheid en de luchtverdeling in de cel bepalen in belangrijke mate het resultaat.

De dichtheid van de bewaarcel bepaalt hoeveel gas er tijdens de verdamping van Actellic 50 kan ontsnappen. Hoe meer er door de kieren verdwijnt, hoe geringer het effect. Een slechte luchtverdeling in de cel kan variatie in hoeveelheid Actellic 50 tussen en ook binnen kisten geven. Ook dat is niet gewenst.

Arie van der Lans van PPO adviseert telers om bij twijfel de bewaring door te laten meten. „De besparing kan oplopen tot 10.000 euro per bedrijf in één sei-

zoen”, zei de onderzoeker vorige week tijdens een gewasbeschermingsbijeenkomst voor bollentelers in Broek op Langedijk, georganiseerd in het kader van de vakbeurs Lente Mechanisatie.

De tulpengalmijt zuigt celvocht op. Deze beschadiging zorgt voor crème- en roodverkleuring van de bollen. De symptomen zijn meestal twee maanden na het rooien zichtbaar. De schade is er dan al: de bollen en de bloemen zijn onverkooptbaar. Van der Lans: „De symptomen zijn niet altijd zichtbaar, terwijl er wel galmijten aanwezig zijn. Dat is een nog groter probleem, want het is een quarantaineziekte voor onder andere Amerika.”

Van der Lans verwacht dat er volgend jaar een nieuw middel op de markt komt tegen de galmijt. „Het is nog niet zeker

in hoeverre dit middel ook de bollenmijt en de stromijt meeneemt. De belangrijkste belager is de galmijt en daarom is een nieuw middel goed nieuws.”

BOLLENMIJT

De bollenmijt komt voor in lelie en roodverkleuring van de bollen. De symptomen zijn meestal twee maanden na het rooien zichtbaar. De schade is er dan al: de bollen en de bloemen zijn onverkooptbaar. Van der Lans: „De symptomen zijn niet altijd zichtbaar, terwijl er wel galmijten aanwezig zijn. Dat is een nog groter probleem, want het is een quarantaineziekte voor onder andere Amerika.”

De stromijt lijkt op de bollenmijt, maar is in wezen een nuttig insect. „De stromijt is een opruimer en vreet niet op gezonde bollen. Bij zure partijen of beschadigingen moet je opletten”, waar-

schuwt Van der Lans. Helemaal onschuldig is de stromijt niet, want het bestje kan TVX-virus overbrengen en de oorzaak zijn van kernrot bij tulp.

Akerboom in Noordwijkerhout produceert machines voor het ontsmetten van bollen. Onafhankelijk onderzoek moet zorgen voor goede spelmachines en ontsmetdouches. Zoals een goede verdeling van de vloeistof door de gehele kist en een constante temperatuur. „Bij een verkeerde circulatie loop je het risico van een te korte tijd van verwarming”, geeft Walter Wildoer van Akerboom aan.

VOCHT AFBLAZEN

PPO en DIV Plant hebben in opdracht van Akerboom onderzoek gedaan naar vocht afblazen na het ontsmetten door

middel van dompelen. Daarmee is emissie van vloeistof naar het oppervlaktewater te voorkomen. Vooral bij een kleine maat bol blijft er na vijftien minuten uitdruipen nog veel vloeistof achter. Afblazen heeft daarom het grootste effect bij een kleine maat bol. Ook bij uitschot in de partij is het effect groter.

PPO heeft ook onderzoek gedaan naar extreme corrosie in leidingen en de verwarmingsunit. Daaruit blijkt dat bij een pH van 5,3 er al toename is van corrosie. Omdat lielebollen de pH in het bad doen dalen, moet de teler op tijd kalk toevoegen. „Houd de pH in de gaten”, benadrukt Wildoer. „Uit het onderzoek blijkt dat wanneer de pH daalt, metalen stripjes in zeventig dagen tijd 40 procent van het gewicht kunnen verliezen.”